

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան

18.03.2022թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ
ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ԱՑ-ԼՕ-2022/76

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Ռ. Մկրտչյանի

Պատվիրատու՝ ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտե
Բողոք բերող՝ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ

Մասնակցությամբ՝
«Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի ներկայացուցիչ՝ Է. Առաքելյանի, Ն. Կիրակոսյանի

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝
«ՀՀՔԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12» ծածկագրով էլեկտրոնային աճուրդի ընթացակարգ, ՀՀ Լոռու
մարզի Տաշիրի բժշկական կենտրոնի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերում

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ նաև՝ Բողոքներ քննող
անձ), ուսումնասիրելով Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության
կողմից 17.02.2022թ.-ի թիվ 26/26-1/2822-2022 գրությամբ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ին
(այսուհետ նաև՝ Մասնակից) գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող
մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգով
ներկայացված հիմքերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Գործի նախապատմությունը.

ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը, ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի 10.02.2022թ.-ի 02/16.4/1197-2022 գրության հիման վրա, 17.02.2022թ.-ին «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնել է ընթացակարգ՝ Բողոքներ քննող անձին ներկայացնելով համապատասխան հիմքերը:

Բողոքներ քննող անձին գործը մակագրվել է 17.02.2022թ.-ին:

17.02.2022թ.-ին www.gnumner.am կայքում հրապարակված հայտարարությամբ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգը ընդունվել է վարույթ և տրվել է թիվ ՍՑ-ԼՕ-2022/76 համարի ծածկագիրը:

02.03.2022թ.-ին և 18.03.2022թ.-ին նշանակվել և հրավիրվել են նիստեր:

Գործի քննությունն ավարտվել է 02.03.2022թ.-ին և Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 18.03.2022թ.-ին:

2. ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի ներկայացրած փաստերը և դիրքորոշումը.

ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեն 10.02.2022թ.-ի 02/16.4/1197-2022 գրությամբ դիմել է ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը՝ հայտնելով հետևյալը.

«ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից 2021 թվականի դեկտեմբերի 7-ին հայտարարված ՀՀՔԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12 ծածկագրով ՀՀ Լոռու մարզի Տաշիրի բժշկական կենտրոնի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման գնման ընթացակարգին մասնակցության հայտ են ներկայացրել «Տ-Քնսթրաքշն» և «Էնջինիրինգ» փակ բաժնետիրական ընկերությունները, ինչպես նաև «Գևորգյան և Ներսիսյան» և «Երվադա» սահմանափակ պարասխանավորությամբ ընկերությունները (այսուհետ՝ Ընկերություններ):

ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մայիսի 4-ի N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ՝ Կարգ) 41-րդ կետի համաձայն Ընկերություններին ծանուցվել է մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում շտկել ներկայացված հայտերում արձանագրված անհամապատասխանությունները, ինչը վերջիններիս կողմից սահմանված ժամկետում ամբողջությամբ չի կատարվել:

Կարգի 42-րդ կետի համաձայն՝ Ընկերությունների հայտերը մերժվել են:

Կարգի 45-րդ կետով սահմանված ժամկետում՝ կից ներկայացնում եմ Ընկերությունների տվյալները և հաստատված գնումների պլանը տեղեկագրում (procurement.am) հրապարակված լինելը հավաստող կայքից արտատրված փաստաթղթերի պատճենները:»:

Ելնելով վերոգրյալից և հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգի 45-րդ կետի պահանջները, կից ներկայացվել է «ՀՀԲԿ-ԲՄԱՇԶԲ-21/12» ծածկագրով հայտարարված գնման ընթացակարգի շրջանակներում «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով:

3. «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի ներկայացրած փաստարկները և դիրքորոշումը.

Բողոքներ քննող անձը 17.02.2022թ.-ի գրությամբ դիմել է «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ին՝ հնարավորություն տալով ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 17.02.2022թ.-ի թիվ 26/26-1/2822-2022 գրությամբ նախաձեռնված ընթացակարգի վերաբերյալ ներկայացնել գրավոր կարծիք:

Մասնակիցը, ստանալով կարծիք հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով հրավիրված նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, ներկայացել է հրավիրված նիստերին:

«Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ն 21.02.2022թ.-ին ներկայացված դիրքորոշմամբ հայտնել է հետևյալը.

«Ձեր վարույթում է գտնվում «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի գնումներին մասնակցելու անձանց ցուցակում ներառելու վերաբերյալ ՀՀ ֆինանսների նախարարության միջնորդության հիման վրա թիվ ՍՅ-ԼՕ-2022/76 ընթացակարգը:

Հիմք ընդունելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածը՝ ստորև ներկայացնում ենք ընթացակարգի վերաբերյալ առարկությունները

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «մասնակիցը հայտը ներկայացնում է հրավերով սահմանված կարգով: Հայտը ներառում է մասնակցի հաստատած՝

1) հրավերի պահանջներին իր տվյալների համապատասխանության մասին հայտարարությունը.

2) գնային առաջարկը.

3) ոչ գնային առաջարկը (տեխնիկական առաջարկ կամ տեխնիկական բնութագիր), եթե հրավերով նախատեսված է.

4) հրավերով նախատեսված այլ փաստաթղթեր (տեղեկություններ):»

Նույն օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտերը գնահատվում են հրավերով սահմանված կարգով: Բավարար են գնահատվում հրավերով նախատեսված պայմաններին համապատասխանող հայտերը, հակառակ դեպքում հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

«Կառավարության 04/05/2017 թվականի թիվ 526-Ն որոշման 41-րդ կետի համաձայն՝ եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ ներառյալ այն դեպքերը, երբ հայտում ներառված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակցի կողմից հաստատված փաստաթղթերը կամ դրանց մի մասը հաստատված չեն էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Նույն որոշման 42-րդ կետի համաձայն՝ եթե սույն կարգի 41-րդ կետով սահմանված ժամկետում մասնակցիցը շտկում է արձանագրված անհամապատասխանությունը, ապա նրա հայտը գնահատվում է բավարար: Հակառակ դեպքում տվյալ մասնակցի հայտը գնահատվում է անբավարար և մերժվում է, (...):

Վերոբերյալ հոդվածների վերլուծությունից հետևում է, որ ներկայացված հայտում թերությունների առկայության դեպքում ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը դրանց վերաբերյալ կազմում է արձանագրություն՝ ծանուցելով մասնակցին՝ վերջինիս ընձեռելով հնարավորություն սահմանված ժամկետում դրանք շտկելու:

Սույն պարագայում Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 31.01.2022 թվականին կազմված թիվ 2-2 արձանագրության 1.2-րդ կետով արձանագրվել են անհամապատասխանություններ, ինչի հիման վրա «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ին տրամադրվել է ժամկետ շտկումները կատարելու համար, ինչը սահմանված ժամկետում կատարվել է: Այդուհանդերձ, 04.02.2022 թվականի թիվ 2-4 արձանագրություն 1.1-րդ կետի համաձայն՝ շտկումները ոչ ամբողջությամբ են կատարվել:

Հարկ է արձանագրել, որ մասնակցի կողմից կատարվել են բոլոր անհրաժեշտ շտկումները, մասնավորապես, հավելվածի շտկված տարբերակում ներկայացվել են

համապատասխան սարքավորումների մոդելները: Միաժամանակ, ներկայացված մոդելները իրենց տեխնիկական բնութագրերով ունեն առավել լավ նկարագիր, քան այն, ինչ սահմանված էր հրավերով, որպիսի հանգամանքը չի կարող դիտվել որպես հրավերի պահանջներին չհամապատասխանող, մասնավորապես,

ՇՏԿՈՒՄ 1) 28, 30, 35, 43, 55-57, 60, 70, 73, 82, 93-94, 98 տողերով ներկայացված մոդելները տեխնիկական բնութագրերով չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին Մասնակիցը ներկայացրել է գործարանի կողմից տրամադրված մոդելները:

ՇՏԿՈՒՄ 2) 101, 103 տողերով ներկայացված մոդելները տեխնիկական բնութագրերով չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին (շատ հզոր են)

Մասնակցի կողմից առավել լավ տեխնիկական բնութագիր ունեցող մոդելների ներկայացումը չի կարող դիտվել որպես խախտում:

ՇՏԿՈՒՄ 3) 22-25, 40, 69 տողերով ներկայացված են սխալ արտադրողներ

Նշված տեղեկատվությունը նույնպես չի համապատասխանում իրականությանը. մոդելները արտադրող ընկերության անվանումն է VENTEL

ՇՏԿՈՒՄ 4) 126 տողով ներկայացված մոդելի համապատասխանությունը հրավերի պահանջներին ստուգել չի հաջողվել՝ համացանցում տեղեկատվության բացակայությամբ պայմանավորված.

Նշված պնդումը իրականությանը չի համապատասխանում, մասնավորապես <https://en-sistem.ru/schirtec-s-am> հղումով նշված մոդելները առկա են:

«Քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից ՀՀՔԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12 ծածկագրով հայտարարված գնման ընթացակարգի հրավերով «սարքերի և սարքավորումների նկարագիր» 1.2 հավելվածի նմուշային օրինակում «մասնակցի կողմից առաջարկվող սարքավորում» դաշտում սարքավորման մոդելը նշելու պայմանը նախատեսված է «Մոդել /առկայության պարագայում/»:

Վերոգրյալի հիման վրա՝ եզրահանգում ենք, որ ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի 04/02/2022 թվականի թիվ 2-4 արձանագրությունը «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտը մերժելու մասով նույնպես անհիմն է»:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Մասնակիցը Բողոքներ քննող անձին խնդրել է ՍՑ-ԼՕ-2022/76 ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակներում «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու պահանջը մերժել:

4. ՍՑ-ԼՕ-2022/76 ընթացակարգի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

i. ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու) կողմից ՀՀ Լոռու մարզի Տաշիրի բժշկական կենտրոնի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով 07.12.2021թ.-ին հայտարարվել է «ՀՀԲԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12» ծածկագրով բաց մրցույթ (այսուհետ նաև՝ Ընթացակարգ), իսկ հայտերի ներկայացման և հայտերի բացման վերջնաժամկետ է սահմանվել 17.01.2022թ.-ին:

ii. Ընթացակարգի հրավերով սահմանվել է, որ գնման գործընթացն իրականացվում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդված 6-րդ մասի համաձայն:

iii. Ընթացակարգին մասնակցելու նպատակով հայտ են ներկայացրել նաև «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ն, «Էնջինիրինգ» ՓԲԸ, «Գևորգյան և Ներսիսյան» ՍՊԸ-ն և «Երվադա» ՍՊԸ-ն:

iv. Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով) 31.01.2022թ.-ի նիստի թիվ 2-2 արձանագրության համաձայն՝ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված չեն Հավելված 1.2-ը և ծավալաթերթ-նախահաշիվը:

v. Սույն արձանագրության համաձայն՝ Հանձնաժողովը, հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի 41-րդ կետի պահանջները, որոշել է մեկ աշխատանքային օրով նիստը կասեցնել և մասնակիցներին առաջարկել ծանուցումը ստանալուց հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում (01.02.2022թ. ներառյալ) շտկել արձանագրված անհամապատասխանությունները:

vi. Սույն արձանագրության 2.1 կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը որոշել է հաջորդ նիստը հրավիրել 02.02.2022թ.-ին:

vii. Հանձնաժողովի 02.02.2022թ.-ի նիստի թիվ 2-3 արձանագրության համաձայն՝ Հանձնաժողովը որոշել է 31.01.2022թ.-ի թիվ 2-2 արձանագրության 2.1 կետում նշված «02.02.2022» թիվը փոխարինել «04.02.2022» թվով:

viii. Հանձնաժողովի 04.02.2022թ.-ի նիստի թիվ 2-4 արձանագրության համաձայն՝ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված Հավելված 1.2-ի մասով՝

ա) 28, 30, 35, 43, 55-57, 60, 70, 73, 82, 93-94, 98 տողերում ներկայացված մոդելները տեխնիկական բնութագրերով չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին,

բ) 101 և 103 տողերով ներկայացված մոդելները տեխնիկական բնութագրերով չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին (շատ հզոր է),

դ) 22-25, 40 և 69 տողերով ներկայացված են սխալ արտադրողներ,

ե) 126 տողով ներկայացված մոդելի համապատասխանությունը հրավերի պահանջներին ստուգել չի հաջողվել՝ համացանցում տեղեկատվության բացակայությամբ պայմանավորված (նման արտադրող չի գտնվել):

ix. Նույն արձանագրության համաձայն՝ Հանձնաժողովը որոշել է Կարգի 42-րդ կետով սահմանված պահանջի հիման վրա «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտը գնահատել անբավարար և մերժել:

x. Ընթացակարգի շրջանակներում «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից 08.02.2022թ.-ին ներկայացվել է բողոք:

xi. Գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի 10.03.2022թ.-ի թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/19 ծածկագրով կայացրած որոշման համաձայն՝ Բողոքներ քննող անձը, արձանագրել է, որ Ընթացակարգի հրավերի 1-ին մասի 4-րդ կետի 4.3-րդ ենթակետի 4-րդ պարբերությամբ և Ընթացակարգի հրավերի Հավելված թիվ 1.2-ի՝ սարքերի և սարքավորումների նկարագրով մասնակցի կողմից հայտով մոդելի ներկայացման պարտադիր պահանջ սահմանված չէ, այլ նշվել է՝ «առկայության պարագայում», որպիսի պայմաններում հայտով մոդելների չներկայացնելը չի կարող ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից Կարգի 41-րդ կետի համաձայն շտկման պահանջ ներկայացնելու հիմք հանդիսանալ, ըստ այդմ՝ շտկում պահանջելու արդյունքում շտկված մոդելների անձնագրային տեխնիկական բնութագրերում կրկին անհամապատասխանություն արձանագրելը նույնպես ոչ իրավաչափ է, քանի որ Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը, տվյալ դեպքում, Ընկերությունների կողմից հայտով ներկայացված Հավելված թիվ 1.2-ի՝ սարքերի և սարքավորումների նկարագրի գնահատումը հրավերով սահմանված պահանջների նկատմամբ պետք է իրականացնել ներկայացված հայտերում առկա կամ բացակա մոդելների պայմաններում՝ ելնելով հրավերով սահմանված պահանջներից: Ուստի, տվյալ պարագայում, Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը, «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտը մերժելու մասին որոշումներ կայացնելով, գործել է ոչ իրավաչափ: Բացի այդ, Հանձնաժողովի՝ ընկերությունների հայտերը մերժելու մասին կայացված արձանագրությունը, Օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետի իմաստով, հստակ չի պարունակում դրանց հիմնավորումը, մասնավորապես՝ Հանձնաժողովը նշել է, որ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված մոդելները տեխնիկական բնութագրերով չեն համապատասխանում հրավերի

պահանջներին, արտադրողը նման մոդելային շարք չունի, որոշ տողերով ներկայացված մոդելները շատ հզոր են, սակայն նույն արձանագրությամբ նշված չէ հիմնավորում այն մասին, թե նշված մոդելների տեխնիկական բնութագրերը հրավերով նախատեսված տեխնիկական բնութագրերից ինչով են տարբերվում, կամ ներկայացված մոդելների ո՞ր չափորոշիչները չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին, հրավերի կոնկրետ ո՞ր պահանջին չի համապատասխանում, առկա չէ կոնկրետ նկարագրություն կամ համեմատական որևէ փաստաթուղթ կատարված ուսումնասիրության մասին, որպիսի պայմաններում, Հանձնաժողովի կողմից թույլ է տրվել Օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետով նախատեսված դրույթի խախտում: Միաժամանակ Բողոքներ քննող անձն արձանագրել է նաև, որ Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից թույլ է տրվել Կարգի 32-րդ կետի 21-րդ ենթակետով սահմանված պահանջների խախտում, քանի որ Ընթացակարգի հրավերի հայտերի ներկայացման և բացման վերջնաժամկետ է սահմանվել 17.01.2022թ.-ին, իսկ Հանձնաժողովի կողմից «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտն անբավարար գնահատելու և մերժելու մասին որոշումը կայացվել է Հանձնաժողովի 04.02.2022թ.-ի նիստի թիվ 2-4 արձանագրությամբ՝ տասն աշխատանքային օրվա խախտմամբ, ինչի արդյունքում, այս մասով նույնպես, ընկերությունների հայտերն անբավարար գնահատելու և մերժելու մասին Հանձնաժողովի կողմից կայացված որոշումն իրավաչափ չէ: Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարել փաստել, որ Կարգի 32-րդ կետի 21-րդ ենթակետով սահմանված դրույթն իմպերատիվ (պարտադիր) կերպով սահմանում է, որ մասնակցի կողմից ներկայացված հայտի գնահատումը հանձնաժողովն իրականացնում է հայտի ներկայացման վերջնաժամկետը լրանալու օրվանից հաշված տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում: Ընդ որում՝ մասնակցի կողմից ներկայացված հայտի՝ տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում գնահատում իրականացնելը ինքնանպատակ չէ և ուղղված է կամայականությունների կանխարգելմանը և ժամանակին գործողություններն իրականացնելուն, քանի որ յուրաքանչյուր դեպքում այն ուղղված է իրավունքների և պարտականությունների սահմանմանն ու իրագործմանը, և վերջապես՝ հետապնդում է իրավական որոշակիություն ապահովելու նպատակ՝ որպես պետությունում իրավական որոշակիության և կայունության երաշխավորման միջոց: Վերոգրյալով պայմանավորված՝ Բողոքներ քննող անձը որոշել է՝ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից 08.02.2022թ.-ն ներկայացված բողոքը բավարարել ամբողջությամբ՝ պարտավորեցնել «ՀՀԲԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12» ծածկագրով գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին դադարեցնել 04.02.2022թ.-ի թիվ 2-4 արձանագրությամբ կայացված «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտն անբավարար գնահատելու և մերժելու ու գնման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին կայացված որոշումները:

5. Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

Բողոքներ քննող անձը լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, և համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակացության, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 17.02.2022թ.-ի թիվ 26/26-1/2822-2022 գրությամբ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված ընթացակարգն ենթակա է մերժման, հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերի համաձայն՝ գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Վերոնշյալ իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում, Բողոքներ քննող անձը, փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա

Ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետի համաձայն՝ գնման ընթացակարգի արձանագրությունը գնման ձևին համապատասխան պարունակում է հայտի մերժման դեպքում՝ դրա հիմնավորումը:

Օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ մասնակիցը հայտը ներկայացնում է հրավերով սահմանված կարգով: Հայտը ներառում է մասնակցի հաստատած՝

1) հրավերի պահանջներին իր տվյալների համապատասխանության մասին հայտարարությունը.

2) գնային առաջարկը.

3) ոչ գնային առաջարկը (տեխնիկական առաջարկ կամ տեխնիկական բնութագիր), եթե հրավերով նախատեսված է:

4) հրավերով նախատեսված այլ փաստաթղթեր (տեղեկություններ):

Օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հայտերը գնահատվում են հրավերով սահմանված կարգով: Բավարար են գնահատվում հրավերով նախատեսված պայմաններին համապատասխանող հայտերը, հակառակ դեպքում հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են:

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 32-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ հրավերով նախատեսվում է նաև, որ մասնակիցը հայտով ներկայացնում է՝

ա. գնման ընթացակարգին մասնակցելու գրավոր դիմում՝ նշելով էլեկտրոնային փոստի հասցեն, հարկ վճարողի հաշվառման համարը, գործունեության հասցեն և հեռախոսահամարը,

բ. իր կողմից հաստատված հավաստում՝ հրավերով սահմանված մասնակցության իրավունքի պահանջներին իր համապատասխանության մասին,

գ. ապրանքների գնման դեպքում իր կողմից առաջարկվող ապրանքի տեխնիկական բնութագրերը, իսկ հրավերով նախատեսված դեպքերում նաև առաջարկվող ապրանքի ապրանքային նշանը, ֆիրմային անվանումը, մակնիշը և արտադրողի անվանումը (այսուհետ՝ ապրանքի ամբողջական նկարագիր),

թ. «Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման, իրավաբանական անձանց ստորաբաժանումների, հիմնարկների և անհատ ձեռնարկատերերի պետական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի հիման վրա իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագիր ներկայացնելու պարտականություն ունեցող իրավաբանական

անձի դեպքում՝ հղում գնումների գործընթացին մասնակցող իրավաբանական անձի իրական շահառուների վերաբերյալ տեղեկություններ պարունակող կայքէջին, իսկ այլ իրավաբանական անձանց դեպքում՝ գնումների գործընթացին մասնակցող իրավաբանական անձի իրական շահառուների վերաբերյալ հայտարարագիր՝ «Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման, իրավաբանական անձանց ստորաբաժանումների, հիմնարկների և անհատ ձեռնարկատերերի պետական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 60.3-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հիման վրա սահմանված ձևով և կարգով: Ընդ որում, եթե մասնակիցը հայտարարվում է ընտրված մասնակից, ապա սույն պարբերությամբ նախատեսված տեղեկությունը պայմանագիր կնքելու որոշման մասին հայտարարության հետ միաժամանակ հրապարակվում է տեղեկագրում:

Նույն կետի 3-րդ ենթակետի «բ» պարբերության համաձայն՝ հրավերով նախատեսվում է նաև, որ շինարարական ծրագրերի գնման դեպքում մասնակիցը հայտով ներկայացնում է իր կողմից առաջարկվող՝ հրավերին կցված նախագծային փաստաթղթերով սահմանված տեխնիկական բնութագրերին համապատասխանող սարքերի և սարքավորումների տեխնիկական բնութագրերը, ապրանքային նշանները, ֆիրմային անվանումները, մակնիշները, արտադրողները և երաշխիքային ժամկետները: Ընտրված մասնակցի հետ կնքվող պայմանագրի նախագծում ներառվում են վերջինիս կողմից հայտով ներկայացված սարքերը և սարքավորումները:

Նույն կետի 21-րդ ենթակետի համաձայն՝ հրավերով նախատեսվում է նաև, որ հայտերի գնահատումն իրականացվում է դրանց ներկայացման վերջնաժամկետը լրանալու օրվանից հաշված տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում: Եթե գնման ընթացակարգի չափաբաժինների քանակը գերազանցում է յոթանասունհինգ չափաբաժինը, ապա հայտերի գնահատումն իրականացվում է դրանց ներկայացման վերջնաժամկետը լրանալու օրվանից հաշված տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Կարգի 40-րդ կետի 4-րդ ենթակետի համաձայն՝ հայտերի բացման և գնահատման նիստում հանձնաժողովը մերժում է այն հայտերը, որոնցում բացակայում է գնային առաջարկը, կամ եթե այն ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, բացառությամբ սույն կարգի 41-րդ կետով նախատեսված դեպքի: Գնումն էլեկտրոնային համակարգով իրականացվելու դեպքում հիմք է ընդունվում համակարգում կցված՝ մասնակցի կողմից հաստատված գնային առաջարկը:

Կարգի 41-րդ կետի համաձայն՝ եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ ներառյալ այն

դեպքերը, երբ հայտում ներառված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակցի կողմից հաստատված փաստաթղթերը կամ դրանց մի մասը հաստատված չեն էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը: Մասնակցին ուղարկվող ծանուցման մեջ մանրամասն նկարագրվում են հայտնաբերված անհամապատասխանությունները:

Կարգի 42-րդ կետի համաձայն՝ եթե սույն կարգի 41-րդ կետով սահմանված ժամկետում մասնակիցը շտկում է արձանագրված անհամապատասխանությունը, ապա նրա հայտը գնահատվում է բավարար: Հակառակ դեպքում տվյալ մասնակցի հայտը գնահատվում է անբավարար և մերժվում է, ներառյալ եթե մասնակիցը սույն կարգի 32-րդ կետի 1-ին մասի «դ» պարբերությամբ սահմանված ժամկետում չի ներկայացնում հայտի ապահովման բնօրինակը, իսկ ընտրված մասնակից է ճանաչվում հաջորդող տեղ զբաղեցրած մասնակիցը:

ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից ՀՀ Լոռու մարզի Տաշիրի բժշկական կենտրոնի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով 07.12.2021թ.-ին հայտարարված «ՀՀԲԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12» ծածկագրով գնման ընթացակարգի հրավերի (այսուհետ նաև՝ Հրավեր) 4.3-րդ կետի 4-րդ ենթակետի համաձայն՝ մասնակիցը հայտով ներկայացնում է իր կողմից առաջարկվող՝ սույն հրավերին կցված նախագծային փաստաթղթերով սահմանված տեխնիկական բնութագրերին համապատասխանող սարքերի և սարքավորումների տեխնիկական բնութագրերը, մոդելները (առկայության պարագայում), արտադրողները և երաշխիքային ժամկետները:

Հրավերի 8.9-րդ կետի համաձայն՝ եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, ներառյալ երբ հայտում ներառված՝ Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող մասնակցի կողմից հաստատված փաստաթղթերը կամ դրանց մի մասը հաստատված չեն էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին համակարգի միջոցով տեղեկացնում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Հրավերի 8.10-րդ կետի համաձայն՝ եթե սույն հրավերի 8.9-րդ կետով սահմանված ժամկետում մասնակիցը շտկում է արձանագրված անհամապատասխանությունը, ապա

վերջինիս հայտը գնահատվում է բավարար: Հակառակ դեպքում տվյալ մասնակցի հայտը գնահատվում է անբավարար և մերժվում է, ներառյալ եթե մասնակիցը սույն հրավերով սահմանված ժամկետում չի ներկայացնում հայտի ապահովման բնօրինակը, իսկ ընտրված մասնակից է ճանաչվում հաջորդող տեղ զբաղեցրած մասնակիցը:

Վերոգրյալ հրավակարգավորումների լույսի ներքո՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ մասնակիցը ներկայացնում է հրավերով սահմանված կարգով հայտ, որը ներառում է մասնակցի կողմից ներկայացված դիմում-հայտարարությունը, առաջարկվող ապրանքի ամբողջական նկարագիրը, գնային առաջարկը, հրավերով նախատեսված այլ փաստաթղթեր (տեղեկություններ): Ընդ որում, Կարգի 41-րդ կետը ուղղակիորեն սահմանում է արձանագրված անհամապատասխանությունը շտկելու անթույլատրելիություն հայտում ներառվող միայն գնային առաջարկի համար, այն էլ՝ որոշ բացառություններով: Սույն կետի իմաստից բխում է, որ մնացած բոլոր դեպքերում հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով տեղեկացնում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Հայտերի գնահատումն իրականացվում է հրավերով սահմանված կարգով և հրավերով նախատեսված պայմաններին չհամապատասխանող հայտերը գնահատվում են անբավարար և մերժվում են, ներառյալ եթե մասնակիցը մինչև հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետը լրանալուն հաջորդող աշխատանքային օրվա Երևանի ժամանակով 17:00-ն գնահատող հանձնաժողովին չի ներկայացնում հայտի ապահովման բնօրինակը:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում նշել, որ օրենսդիրն իմպերատիվ կերպով սահմանել է, որ եթե հայտերի բացման և գնահատման նիստի ընթացքում իրականացված գնահատման արդյունքում մասնակցի հայտում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, բացառությամբ այն դեպքերի երբ բացակայում է գնային առաջարկը կամ եթե վերջինս ներկայացված է հրավերի պահանջներին անհամապատասխան, ապա հանձնաժողովը մեկ աշխատանքային օրով կասեցնում է նիստը, իսկ հանձնաժողովի քարտուղարը նույն օրը դրա մասին էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է մասնակցին՝ առաջարկելով մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը շտկել անհամապատասխանությունը:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ հայտերի գնահատումն իրականացվում է դրանց ներկայացման վերջնաժամկետը լրանալու օրվանից հաշված տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ հայտերի մերժման դեպքում գնման ընթացակարգի արձանագրությունը պետք է հստակ պարունակի դրանց հիմնավորումը:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից ՀՀ Լոռու մարզի Տաշիրի բժշկական կենտրոնի կառուցման աշխատանքների ձեռքբերման նպատակով 07.12.2021թ.-ին հայտարարված «ՀՀՔԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12» ծածկագրով բաց մրցույթ հայտերի ներկայացման և հայտերի բացման վերջնաժամկետ է սահմանվել 17.01.2022թ.-ը: Հանձնաժողովի 31.01.2022թ.-ի նիստի թիվ 2-2 արձանագրությամբ արձանագրվել է, որ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված չեն Հավելված 1.2-ը և ծավալաթերթ-նախահաշիվը, ինչով պայմանավորված որոշում է կայացվել մեկ աշխատանքային օրով նիստը կասեցնել և մասնակիցներին առաջարկել ծանուցումը ստանալուց հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում (01.02.2022թ. ներառյալ) շտկել արձանագրված անհամապատասխանությունները: Հանձնաժողովի 04.02.2022թ.-ի նիստի թիվ 2-4 արձանագրությամբ արձանագրվել է, որ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված Հավելված 1.2-ի մասով՝ 28, 30, 35, 43, 55-57, 60, 70, 73, 82, 93-94, 98 տողերում ներկայացված մոդելները տեխնիկական բնութագրերով չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին, 101 և 103 տողերով ներկայացված մոդելները տեխնիկական բնութագրերով չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին (շատ հզոր է), 22-25, 40 և 69 տողերով ներկայացված են սխալ արտադրողներ, իսկ 126 տողով ներկայացված մոդելի համապատասխանությունը հրավերի պահանջներին ստուգել չի հաջողվել՝ համացանցում տեղեկատվության բացակայությամբ պայմանավորված (նման արտադրող չի գտնվել), ինչով պայմանավորված որոշում է կայացվել «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտը գնահատել անբավարար և մերժել:

Ընթացակարգի շրջանակներում «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից 08.02.2022թ.-ին ներկայացված բողոքը ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի 10.03.2022թ.-ի թիվ ԳԲԲԱ-ԼՕ-2022/19 ծածկագրով կայացրած որոշմամբ բավարարվել է ամբողջությամբ և պարտավորեցվել է «ՀՀՔԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12» ծածկագրով գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին դադարեցնել 04.02.2022թ.-ի թիվ 2-4 արձանագրությամբ կայացված «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտը անբավարար գնահատելու և մերժելու ու գնման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին կայացված որոշումները:

Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի համաձայն՝ գնումների ընթացակարգերին մասնակցելու իրավունք չունեն այն անձինք՝ որոնք հայտը ներկայացնելու օրվա դրությամբ ներառված են գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում: Մասնակիցն ընդգրկվում է նշված ցուցակում, եթե՝

ա. խախտել է պայմանագրով նախատեսված կամ գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, որը հանգեցրել է պատվիրատուի կողմից պայմանագրի

միակողմանի լուծմանը կամ գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը,

բ. որպես ընտրված մասնակից հրաժարվել է պայմանագիր կնքելուց,

գ. հայտերը բացելուց հետո հրաժարվել է գնման գործընթացին հետագա մասնակցությունից:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունքից զրկված մասնակցի վերաբերյալ ունեցած տեղեկությունների հիման վրա լիազորված մարմինը ընթացակարգ է նախաձեռնում: Տվյալ մասնակցի կարծիքը լսելուց հետո գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը նույն օրենքի 50-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված ժամկետում որոշում է կայացնում մասնակցին նույն հոդվածով նախատեսված ցուցակում ընդգրկելու վերաբերյալ: Անձը նշված ցուցակում ընդգրկվում է երկու տարի ժամկետով:

Կարգի 32-րդ կետի 19-րդ ենթակետի համաձայն՝ հրավերով նախատեսվում է նաև, որ եթե մասնակցի՝ հրավերով նախատեսված գնումներին մասնակցելու իրավունք ունենալու մասին հավաստումը որակվում է որպես իրականությանը չհամապատասխանող, կամ մասնակիցը հրավերով սահմանված կարգով և ժամկետներում չի ներկայացնում հրավերով նախատեսված փաստաթղթերը կամ ընտրված մասնակիցը չի ներկայացնում որակավորման ապահովումը, ապա այդ հանգամանքը համարվում է որպես գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնված պարտավորության խախտում:

Կարգի 45-րդ կետի համաձայն՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով նախատեսված հիմքերն ի հայտ գալու օրվան հաջորդող հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում պատվիրատուն տվյալ մասնակցի տվյալները՝ համապատասխան հիմքերով, գրավոր ուղարկում է լիազորված մարմին, որը դրանք ստանալուն հաջորդող 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում նախաձեռնում է տվյալ մասնակցին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու ընթացակարգ:

Նշված իրավանորմերի վերլուծությունից պետք է փաստել, որ օրենսդիրը մասնակցին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու համար նախատեսել է սպառիչ պայմաններ, որոնք են պայմանագրով նախատեսված կամ գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունների խախտումը, որը հանգեցրել է պատվիրատուի կողմից պայմանագրի միակողմանի լուծմանը կամ գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը, որպես ընտրված մասնակից պայմանագիր կնքելուց հրաժարվելը և հայտերը բացելուց հետո

գնման գործընթացին հետագա մասնակցությունից հրաժարվելը: Միայն սույն դեպքերում է հնարավոր մասնակցին ներառել գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ մասնակիցը պարտավոր է ներկայացնել հրավերով սահմանված պահանջներին համապատասխանող փաստաթղթեր (այսուհետ՝ Փաստաթղթեր): Եվ եթե Փաստաթղթերում արձանագրվում են անհամապատասխանություններ՝ հրավերի պահանջների նկատմամբ, իսկ մասնակիցը սահմանված ժամկետում չի շտկում արձանագրված անհամապատասխանությունները, ապա այդ հանգամանքը համարվում է որպես գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորության խախտում: Նման դեպքում առաջանում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետի դրույթների կիրառման անխուսափելիությունը, քանի որ Մասնակիցն իր գործողություններով կամ անգործությամբ, խախտելով գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, հանգեցնում է պատվիրատուի կողմից գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ օրենսդիրն որպես պարտավորությունը խախտելու համար պատասխանատվության պարտադիր պայման սահմանել է պարտավորությունը խախտած անձի մեղքի առկայությունը: Պարտապանը պարտավորությունը անպատշաճ կատարելու համար չի կարող կրել պատասխանատվություն՝ մեղքի բացակայության պայմաններում: Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի դրույթների կիրառման անխուսափելիությունն առաջանում է այն ժամանակ, երբ Մասնակիցն իր գործողություններով կամ անգործությամբ, խախտում է ընթացակարգի շրջանակներում ստանձնած որևէ պարտավորություն, որն էլ հանգեցնում է Պատվիրատուի կողմից գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը: Ուստի, այն դեպքերում, երբ բացակայում է պարտապանի մեղավորությունը, «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետում նշված պատասխանատվությունը չի կարող վրա հասնել ու հանգեցնել մասնակցի (պարտապանի)՝ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ընդգրկելուն:

Վերոնշյալներով պայմանավորված՝ Բողոքներ քննող անձը գալիս է այն եզրահանգման, որ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետի դրույթների կիրառման անխուսափելիությունն առաջանում է այն ժամանակ, երբ Մասնակիցն իր գործողություններով կամ անգործությամբ, խախտում է գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած պարտավորությունը, որն էլ հանգեցնում է Պատվիրատուի կողմից գնման գործընթացին տվյալ մասնակցի հետագա մասնակցության դադարեցմանը:

Վերոնշյալ իրավական նորմերի և փաստական հանգամանքների հիման վրա, դրանք համադրելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի 10.03.2022թ.-ի թիվ ԳԲԲԱ-ԼՕ-2022/19 ծածկագրով կայացրած որոշմամբ հաստատված հանգամանքներին՝ Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ վերոնշյալ որոշմամբ պարտավորեցվել է «ՀՀԲԿ-ԲՄԱՇՁԲ-21/12» ծածկագրով գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին դադարեցնել 04.02.2022թ.-ի թիվ 2-4 արձանագրությամբ կայացված «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտն անբավարար գնահատելու և մերժելու ու գնման ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին կայացված որոշումները, ինչով պայմանավորված վերանում է Մասնակցի կողմից գնման գործընթացի շրջանակում ստանձնած որևէ պարտավորության խախտում, որն էլ կհանգեցնեի Օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ ենթակետի «ա» պարբերությամբ սահմանված դրույթների կիրառմանը:

Ավելին՝ Օրենքի 50-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ ... գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

ՀՀ ֆինանսների նախարարի 06.12.2018թ.-ի թիվ 600-Ն «Գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի գործունեության կարգը հաստատելու մասին» հրամանի 26-րդ կետի համաձայն՝ Անձի որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

Նույն հրամանի 27-րդ կետի համաձայն՝ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի կողմից ընդունված որոշումը ենթակա է անվերապահ կատարման, եթե այն դատական կարգով չի վերացվել:

Վերոնշյալ իրավական նորմերի և փաստական հանգամանքների հիման վրա՝ Բողոքներ քննող անձը գալիս է այն եզրահանգման, որ Անձի կայացրած և չվերացված որոշումն ունի համապարտադիր բնույթ, իսկ նախկինում քննված՝ չվերացված որոշմամբ հաստատված գործի քննության համար նշանակություն ունեցող փաստերը գործին մասնակցող նույն անձանց մասնակցությամբ այլ գործ քննելիս կրկին ապացուցման ենթակա չեն, դրանք այն փաստական տվյալներն են, որոնք հետազոտման և գնահատման ենթակա չեն և ունեն ապացուցողական ուժ:

Վերոնշյալներով պայմանավորված՝ Բողոքներ քննող անձը, հիմք ընդունելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի 10.03.2022թ.-ի թիվ ԳԲԲԱ-ԼՕ-2022/19 ծածկագրով կայացրած իրավապարտադիր ուժ ունեցող որոշմամբ հաստատված փաստական հանգամանքները, արձանագրում է, որ Հանձնաժողովի կողմից «Տ-

Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտն անբավարար գնահատելու մասին կայացված որոշումն իրավաչափ չէ:

Բացի այդ, Հանձնաժողովի՝ ընկերության հայտը մերժելու մասին կայացված արձանագրությունը, Օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետի իմաստով, հստակ չի պարունակում դրանց հիմնավորումը, մասնավորապես՝ Հանձնաժողովը նշել է, որ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված մոդելները տեխնիկական բնութագրերով չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին, արտադրողը նման մոդելային շարք չունի, որոշ տողերով ներկայացված մոդելները շատ հզոր են, սակայն նույն արձանագրությամբ նշված չէ հիմնավորում այն մասին, թե նշված մոդելների տեխնիկական բնութագրերը հրավերով նախատեսված տեխնիկական բնութագրերից ինչով են տարբերվում, կամ ներկայացված մոդելների ո՞ր չափորոշիչները չեն համապատասխանում հրավերի պահանջներին, հրավերի կոնկրետ ո՞ր պահանջին չի համապատասխանում, առկա չէ կոնկրետ նկարագրություն կամ համեմատական որևէ փաստաթուղթ կատարված ուսումնասիրության մասին, որպիսի պայմաններում, Հանձնաժողովի կողմից թույլ է տրվել Օրենքի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետով նախատեսված դրույթի խախտում:

Միաժամանակ Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է նաև, որ Ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովի կողմից թույլ է տրվել Կարգի 32-րդ կետի 21-րդ ենթակետով սահմանված պահանջների խախտում, քանի որ Ընթացակարգի հրավերի հայտերի ներկայացման և բացման վերջնաժամկետ է սահմանվել 17.01.2022թ.-ին, իսկ Հանձնաժողովի կողմից «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ի հայտն անբավարար գնահատելու և մերժելու մասին որոշումը կայացվել է Հանձնաժողովի 04.02.2022թ.-ի նիստի թիվ 2-4 արձանագրությամբ՝ տասն աշխատանքային օրվա խախտմամբ, ինչի արդյունքում, այս մասով նույնպես, ընկերությունների հայտերն անբավարար գնահատելու և մերժելու մասին Հանձնաժողովի կողմից կայացված որոշումն իրավաչափ չէ:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ Կարգի 32-րդ կետի 21-րդ ենթակետով սահմանված դրույթն իմպերատիվ (պարտադիր) կերպով սահմանում է, որ մասնակցի կողմից ներկայացված հայտի գնահատումը հանձնաժողովն իրականացնում է հայտի ներկայացման վերջնաժամկետը լրանալու օրվանից հաշված տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Ընդ որում՝ մասնակցի կողմից ներկայացված հայտի՝ տասն աշխատանքային օրվա ընթացքում գնահատում իրականացնելը ինքնանպատակ չէ և ուղղված է կամայականությունների կանխարգելմանը և ժամանակին գործողություններն իրականացնելուն, քանի որ յուրաքանչյուր դեպքում այն ուղղված է իրավունքների և

պարտականությունների սահմանմանն ու իրագործմանը, և վերջապես՝ հետապնդում է իրավական որոշակիություն ապահովելու նպատակ՝ որպես պետությունում իրավական որոշակիության և կայունության երաշխավորման միջոց:

«Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի համաձայն՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններն ու պաշտոնատար անձինք իրավասու են կատարելու միայն այնպիսի գործողություններ, որոնց համար լիազորված են Սահմանադրությամբ կամ օրենքներով:

«Սահմանադրական դատարանն իրավական որոշակիության սկզբունքի վերաբերյալ 02.04.2014թ.-ին կայացրած թիվ ՍԴՈ-1142 որոշմամբ հայտնել է, որ իրավական որոշակիության, իրավական անվտանգության և օրինական ակնկալիքների իրավունքի պաշտպանության սկզբունքները հանդիսանում են իրավական պետության ու իրավունքի գերակայության երաշխավորման անբաժանելի տարրերը:

Սահմանադրական դատարանի մեկ այլ 18.04.2014թ.-ին կայացրած թիվ ՍԴՈ-1148 որոշմամբ, գտել է, որ իրավական պետությունում, իրավունքի գերակայության սկզբունքի որդեգրման շրջանակներում, օրենքում ամրագրված իրավակարգավորումները պետք է անձի համար կանխատեսելի դարձնեն իր իրավաչափ սպասելիքները: Իրավակարգավորումների և իրավակիրառ պրակտիկայի հիմքում պետք է դրվի այն հիմնարար մոտեցումը, որ օրինական ակնկալիքների իրավունքի պաշտպանության սկզբունքը հանդիսանում է իրավական պետության ու իրավունքի գերակայության երաշխավորման անբաժանելի տարրերից մեկը: Փաստն այն է, որ վեճի առարկա իրավահարաբերությունների շրջանակում խախտվում է անձի օրինական ակնկալիքների իրավունքը:

Սահմանադրական դատարանը 18.04.2006թ.-ին կայացրած թիվ ՍԴՈ-630 որոշմամբ, մասնավորապես, արձանագրել է, որ օրենքը պետք է համապատասխանի նաև Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի մի շարք վճիռներում արտահայտված այն իրավական դիրքորոշմանը, համաձայն որի՝ որևէ իրավական նորմ չի կարող համարվել «օրենք», եթե այն չի համապատասխանում իրավական որոշակիության սկզբունքին, այսինքն՝ ձևակերպված չէ բավարար աստիճանի հստակությամբ, որը թույլ տա քաղաքացուն դրա հետ համատեղելու իր վարքագիծը: Առավել ևս իրավունքի գերակայության սկզբունքի որդեգրման շրջանակներում օրենքում ամրագրված իրավակարգավորումները պետք է անձի համար կանխատեսելի դարձնեն իր իրավաչափ սպասելիքները: Բացի դրանից իրավական որոշակիության սկզբունքը, լինելով իրավական պետության հիմնարար սկզբունքներից մեկը, ենթադրում է նաև, որ իրավահարաբերությունների բոլոր սուբյեկտների, այդ թվում՝ իշխանության կրողի գործողությունները պետք է լինեն կանխատեսելի ու իրավաչափ:

Վերը հիշատակված իրավական նորմերի նման մեկնաբանությունը բխում է նաև իրավական ակտերի որոշակիության սկզբունքից, որն իրավական պետությունում գործող կարևորագույն սկզբունքներից մեկն է, իսկ Հայաստանի Հանրապետությունը, ինչպես հռչակված է ՀՀ Սահմանադրության թե մինչև 25.12.2015թ. գործող խմբագրությամբ, թե ներկայում գործող խմբագրությամբ 1-ին հոդվածով, իրավական պետություն է:

Այսպիսով, վերոհիշյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի լույսի ներքո, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի «ա» ենթակետում նշված պատասխանատվությունը չի կարող վրա հասնել ու հանգեցնել «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ին՝ գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ընդգրկելուն:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը.

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից 17.02.2022թ.-ի թիվ 26/26-1/2822-2022 գրությամբ «Տ-Քնսթրաքշն» ՓԲԸ-ին գնումների գործընթացին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու նպատակով նախաձեռնված թիվ ՍՑ-ԼՕ-2022/76 ծածկագրով ընթացակարգը մերժել:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

**ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ
ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆԶ՝**

ԼԵՎՈՆ ՕՇԱՆՅԱՆ